१७ हें संस्थानकमिटीचे तिसरें वर्ष असल्यामुळे तीन वर्षांच्या उत्पन्नाच्या आंकड्यांची तुलना करणें अयोग्य होणार नाहीं. ती तुलना येणेंप्रमाणें.

उत्पन्न

	शके १८४४.	शके १८४५	शके १८४६.
	रु. आ पै.	रु आ. पै.	रु आ. पै.
मासिक वर्गणी	१५८२–७–६	१०९७–१५–६.	८५०–१५–३.
वार्षिक वर्गणी.	६५६–४–०	५५६—०–०.	८३४—०–०.
पेटीचें उत्पन्न.	७३०–६–९.	८८९—७–३.	८०९–१०–०.
कायम फंड	३७०९–४–९	३६२४—७–०	४१९७–१४–३.
कोठी.	१५८–५–०	५९—२–०.	९७—७–६.
व्याज.	०–०–०.	२१०—०–०	५६३—७–६.

१८ वरील तक्त्यावरून असें दिसून येईल कीं आपले मासिक वर्गणीचें मान दिवसेंदिवस कमी होत चालले आहे. या गोष्टीकडे भक्तांचें लक्ष्य अवश्य गेलें पाहिजे. अर्थात् कायम फंड पुष्कळ वाढला तर वर्गणीवर फारसें अवलंबून राहावें लागणार नाहीं. म्हणून तो वाढविण्याकडेही मंडळीचें लक्ष्य गेलें पाहिजे. शके १८४६ अखेर कायम फंडाची रकम ११५३१-१०-० इतकी झाली पैकीं रु ९६५६-९-० खर्चून रु. ९५०० चे बॉंड घेतले आहेत त्यांचा तपशील–

		बाड घेतले ते
शके १८४४ रु.	३५५४-१-०	३५०० चे ६ टक्याचे
शके १८४५ रु.	२०५५-५-४	२००० ,,
,, १८४६रु.	४०४७-२-८	४००० ,,
एकूण रुपये	९६५६-९-००	९५०० ,,

याशिवाय धी इंपिरीयल ब्यांकमध्ये सेव्हिंग ब्यांक खात्यांत संस्थानची बाकी वर्ष अखेर रु. १४४५-७-६ होती.

१९ संस्थानचे मुख्य चार उत्सवांची हकीकत नेहमींप्रमाणें श्री साईलीला मासिकांत छापून आली आहेच. त्याबद्दल निराळें लिहिणें नको. मात्र निरनिराळ्या उत्सवांचे उत्पन्नाचे व खर्चाचे आंकडे खालीं दिले आहेत.

	उत्पन्न.	खर्च.	शिल्लक. अगर तूट
रामनवमी—	११६७–३–०	१२२६–११–०	–५९—८–०
गुरु पौर्णिमा—	९१६–९—६	४६२—१–६	४५४—८–०
गोकुळअष्टमी—	३३९–१५–०	३१९–१३–९	२०—१–३
पुण्यतिथि—	१०३०–१३–०	५८६–१४–६	४४३–१४–६

येणेप्रमाणे हकीकत सादर केली आहे. यावरून संस्थानची स्थिति महाराजांचे कृपेने बरी आहे असें दिसून येईल. तरी पण कायम फंडाची रक्कम यापेक्षा बरीच वाढली पाहिजे. आणि तोंपर्यंत वर्गणीदारही वाढले पाहिजेत. यासाठीं शक्य तो प्रयत्न प्रत्येक भक्तानें करावा. आणि त्या प्रयत्नास महाराज यश देतील असा भरवसा वाटतो.

शेवटीं गतवर्षी प्रमाणेंच "देवा साईनाथा त्वत्पदनतभावे ॥ परमाया मोहित जनमोचनझणि व्हावें ॥ त्वत्कृपये सकळांचें संकट निरसावे ॥ देशिलतरिदेत्वद्यशदासानें गावे ॥" अशी महाराजांची प्रार्थना करून हा रिपोर्ट संपवितों.

शिर्डी शकें १८४७ आषाढ शु. १४ ता. ५ जुलै १९२५

दासगणू
अध्यक्ष.

हरि सीताराम दीक्षित
चिटणीस.

परिशिष्ट

श्री साईनाथ

श्री शिर्डी संस्थानचा शके १८४६ च्या

जमा.	रुपये	आ.	पै.
श्री शिल्लक मागिल वर्षाची	१६८३	१५	०
श्री मासिक वर्गणी खाते जमा	८५०	१५	३
श्री वार्षिक वर्गणी खाते जमा	८३४	०	०
श्री साईनाथ सगुणोपासना पुस्तक विक्री खाते जमा	१	४	०
श्री व्याज खाते जमा	५६३	७	
श्री इंपीरियल ब्यांक खाते जमा	४०४७	२	८
कै० दामोदर घनःश्याम बाबरेकर इस्टेट खाते जमा	३०७	०	०
रा. शामराव रामचंद्र जयकर खाते जमा	२	०	०
श्री कोठी खाते जमा	९७	७	३
श्री पेटी " "	८०९	१०	०
श्री कायम फंड खाते जमा	४१९७	१४	३
श्री भक्ताचे धर्म कृत्य खाते जमा	१६५	१	०
	१३५५९	१२	२

मी वरील जमाखर्चाचा अडावा हिशोबावरून तपासला तो बरोबर आहे. कायम फंडाच्या सिक्युरिटीझ मी पाहिल्या आहेत.

J. K. Parulkar
Bombay 26 June 1925 Certified Auditor.

(क)

प्रसन्न

जमाखर्चाचा आढावा

नावे.	रुपये	आ	पै
नक्ताचे धर्मकृत्य खाते नावे	१८७	१५	६
श्री दक्षणा ,, ,,	३४१	०	०
श्री भोजन ,, ,,	२२६	२	६
तसलमात ,, ,,	१४	११	०
चुर्णी सर्पण ,, ,,	५०	९	०
श्री नंदादीप ,, ,,	१५८	५	३
श्री शिर्डी किरकोळ खर्च खाते.	१०४	१	९
श्री मुंबई आफीस खर्च खाते	२३३	६	९
धी इंपिरिअल व्यांक खाते नावे	४११३	७	६
लाकडी सामान ,, ,,	४४	०	०
स्थावर दुरुस्ती ,, ,,	१५३	३	६
श्री संस्थान भांडी ,, ,,	६४	८	०
श्री कायम फंड लोन ,, ,,	४०४७	२	०
श्री पुजा खर्च ,, ,,	९९	१	९
श्री घोडा खर्च ,, ,,	१२२	११	६
श्री रोषनाई खर्च ,, ,,	२९६	६	६
श्री पगार खर्च ,, ,,	६२४	१४	०
लेंडी आमराई खर्च ,, ,,	८५	२	०
	१०९६७	१	२
श्री शिलक पुढील वर्षासाठी	*२५९२	११	०
	१३५५९	१२	२

* याशिवाय धी इंपिरीयल व्याक आफ इंडियाकडे सेव्हिंग व्यांकेंत शिलक आहे ती रु.१४४५-७-६

व सिक्युरिटीज आहेत त्याः—

६ टक्के १९२७ वारलोन ६५००

६ टक्के न्यु. म्युनिसिपललोन ३०००

एकूण रु. ९५००

दासगणू.
अध्यक्ष

हरि सीताराम दीक्षित, चिटणीस

गोविंद रघुनाथ दाभोळकर, खजिनदार.

परिशिष्ट (ड)

श्री सद्गुरु सांईनाथ प्रसन्न.

शके १८४६ चे खर्चाचें बजेट खालीं लिहिल्याप्रमाणें मंजूर करण्यात आले.

पूजाखर्च	२००	रिपेअर खर्च.	
भोजनखर्च	२००	जाळी व कमानीसाठी	१००
रोषनाई	३५०	रथाची खोली	५०
घोडा	२००	मशीद सभामंडपाची फरशी दुरुस्ती	५०
नंदादीप	२००		
धुनी सर्पण	१००	भाडी दुरुस्ती	५०
पगार	६४०		
दक्षिणा	४००	किरकोळ दुरुस्ती.	१००
शिर्डी किरकोळ	१५०		
मुंबई ऑफिस	२००	एकून	३५०
तसलमात.	१८०		
एकुण	२८२०		
		एकंदर एकूण बेरीज	३१७०

रा. रा. निळकंठ रामचंद्र सहस्त्रबुद्धे सरकारी पेन्शनर यांनी पाठविलेलें प्रार्थनादशक

श्रीसद्गुरु-प्रार्थना-दशकम्

श्रीसाईनाथगुरवे तीव्रवैराग्यमूर्तये ॥
सच्चिदानंदरुपाय भूयो भूयो नमो नमः ॥ १ ॥

परिच्छेदत्रयातीतमपारतप आश्रयम् ॥
वाङ्‌मनोभ्यामनासाद्यं गुरुपादं नमाम्यहम् ॥ २ ॥

परब्रह्म स्वरूपाय नित्यज्ञानमयायच ॥
महेश्वरायाचिंन्याय सद्बोधाय नमो नमः ॥ ३ ॥

भक्तवात्सल्यहेतुत्वात्संभूताय कृपावते ॥
तुभ्यं दयासागराय सर्वं कालं नमो नमः ॥ ४ ॥

अनाश्रयस्य दीनस्य त्वमेव शरणं मम ॥
त्वत्प्रसादाद्विना ज्ञानमगम्यं मे दयानिधे ॥ ५ ॥

अतर्क्यायाप्रमेयाय सर्वभूतात्मने नमः ॥
ज्ञानवैराग्यसिध्यर्थं भिक्षां मे देहि सद्गुरो ॥ ६ ॥

गीतार्थबोधकर्तात्वमज्ञानं छेत्तु मर्हसि ॥
निजस्वभावकारुण्याद्देहि मे विमलां मतिम् ॥ ७ ॥

गीतार्थस्य विपर्यास प्रवृत्तोऽस्ति दिने दिने ॥
हृदयं दीर्यते तेन त्रायस्व जनतां प्रभो ॥ ८ ॥

त्वदन्यः संशयानां न च्छेत्ता ह्युपपद्यते ॥
कृपयापरयाविष्टं ज्ञानस्फूर्त्याद्य पाहिमाम् ॥ ९ ॥

इत्येनां निजदासस्य विज्ञप्तिं शृणु हे प्रभो ॥
गीतार्थतत्व बोधार्थं नीलकंठं च पाहिमाम् ॥ १० ॥

रा. रा. रामचंद्र सीताराम देव रहाणार अंबरी यांनी गुरुपौर्णिमा तारीख ६।७।१९२५ रोजी सकाळीं म्हटलेली

स्वरचित भूपाळी.

उठा उठा सकळ जन। पाहूं चला साई चरण ॥
तुटोनि जाईल भवबंधन। भावें चरण पाहतांची ॥
त्यांचें होतांची दर्शन। तृप्त होतील नयन ॥
भावें घालोनी लोटांगण। चरण तुम्हीं वंदा ते ॥ १ ॥

कोटी तीर्थें चरणापाशी ॥ त्या चरणीं सद्भावेंसी ॥
नमुनी तुम्ही अहर्निशी। जन्म मरण चुकवा की ॥ २ ॥

रूप पाहतांची लोचनीं। सुख होईल साजणी ॥
अज्ञान जाऊनि तत्क्षणी। ज्ञानज्योति प्रगटेल ॥ ३ ॥

जपा "साईनाथ" निर्धारी। नाम पावन चतुराक्षरी ॥
तेणें चुकूनी तुमची फेरी। मोक्षपद मिळेल की ॥ ४ ॥

परब्रह्म हें अवतरलें। म्हणूनि नाम तें पावलें ॥
आतां जपा तेंची पहिलें। तुम्हा सूख व्हावया ॥ ५ ॥

साईनाम हाचि वन्ही। महत्पापें ती तत्क्षणी ॥
तृणवत् टाकील जाळूनी। प्रातःकाळीं स्मरतांची ॥ ६ ॥

धर्मलोप बहू झाला। तेणें भूमार वाढला ॥
म्हणूनी समर्थ अवतरला। जड मूढ ताराया ॥ ७ ॥

प्रातःकाळीं दर्शन घेतां। मुक्ति मिळेल सायुज्यता ॥
तेणें चुकेल जन्मव्यथा। भावें दर्शन घेतांची ॥ ८ ॥

रूप सुंदर सुकुमार। दिसे अति मनोहर ॥
पाहून तेंचि सत्वर। कृतार्थ तुम्हो व्हाल कीं ॥ ९ ॥

सत्य सांगे सितारामसुत। साई पाहा हो प्रेमयुक्त ॥
तेणें व्हाल जन्ममुक्त। संदेह कांहीं असेना ॥ १० ॥

अभंग

शके १८४७ आषाढ शुद्ध १५ सोमवार नक्काळीं गुरुपौर्णिमेचे दिवशीं श्रीसाईबाबापाशीं त्यानीं म्हटलेले अभंग -

आतां साईनाथा परिसा विज्ञापना । दासाची करुणा येऊं द्यावी ॥
नेणोनियां सोय फिरलों दिशा दाही । झाले दुःख देहीं बहुसाल ॥ १ ॥
तुमची ब्रीदावळी पतीत पावन । कीर्तिही ऐकून शरण आलो ॥ २ ॥
माझा माय बाप गण गोत बंधू । साई कृपासिंधू गुरुराय ॥
आतां कांही नेणें तुमच्या पायाविणें । संसारीचें पेणें दुरी करा ॥ ३ ॥
जोडोनियां कर शीर पायांवरी । ठेविलें निर्धारी साईनाथा ॥ ४ ॥
तुज साईनाथा काय सांगूं आतां । माझी सर्व चिंता असों द्यावी ॥ ५ ॥
नेणें भक्ति ज्ञानकर्म उपासना । तुझीया चरणा ध्यात असें ॥ ६ ॥
पतीत मी पापी दुर्गुणी आगळा । परी आलों शरण तुज साई ॥
पतीत तारीले पशू उद्धरीले । पक्षीही लावीले मोक्षपंथा ॥
रामचंद्र म्हणे ऐशी तुझी ख्याती । आलों शरणागती साईनाथा ॥ ७ ॥

अष्टक

भक्तास्तव प्रकट होउनि शिर्डिग्रामी । केलें कृतार्थ अवघे जन पूर्णकामी ॥
तेणें परीव चुकवी मम जन्मफेरे । आद्यापि साई तुज कां करूणा नये रे ॥१॥
विश्वासलों दृढ मनें तुझिया पदासी ॥ की वारिसील म्हणुनी मम आपदांसी ॥
तें दाविशील नयनीं कधिं सांग बारे । अद्यापि साई तुजकां करुणा नये रे ॥२॥
मी हीन दीन कुमती तुज वर्म ठावें । ऐशावरी त्यजुनि कोप उदार व्हावें ॥
गाती तुझें पतितपावननाम सारे । अद्यापि साई तुज कां करुणा नये रे ॥३॥
माझें अपार तमपातक सर्व जाळी । क्रोधाग्निनें हरि तुझ्या सह मूळ जाळी ॥
तैसा करी दृढ जसा भव बंध वारे । अद्यापि साइ तुज कां करुणा नये रे ॥४॥

श्रीपद्महस्त मम मस्तकिं ठेवि बापा। दृष्टीस दाखवि बरें निज चित्स्वरूपा॥
हें दान दे वचन आन नमी वदे रे। अद्यापि साई तुज कां करुणा नये रे॥५॥

वेचावयासी करुणाघन लोभवाटे। दे ब्रीद टाकुनि मला मग लावि वाटे
नाही तरी झडकरी मज भेट दे रे। अद्यापि साइ तुज कां करुणा नये रे। ६॥

पाप्यांसि तारुनि वळे जन तोषवीले। तूझेंच कृत्य तुज मुख्य फळासि आलें॥
तें सोडितां तुज सुटेल तरी कसें रे। अद्यापि साइ तुज कां करुणा नये रे॥७॥

ही रामचंद्ररचिताष्टक पुष्पमाला। प्रेमें समर्पिली तया गुरुराज याला॥
आमोद तो रुचिर सेवुनि साई धाला। तेणें प्रसन्न निज भक्तजनांसि झाला॥८

मु० आंधेरी तालुके० दक्षिण साष्टी.

जि० मुंबई सबरबन.

११-७-२५

आपला नम्र,

रामचंद्र सीताराम देव.

संस्थानच्या नेमणूका.

ता. २६-४-२५ रोजीं भरलेल्या संस्थान कमेटीच्या सभेत रा. रा. हरि सीताराम दीक्षित यांनां चिटणीस व रा. रा. गोविंद रघुनाथ दाभोळकर याना खजिनदार नेमण्यात आले. नियमाप्रमाणे रा. रा. दीक्षितानीं दुय्यम चिटणीसांचे जागेवर रा. रा. रामचंद्र दादा पाटील कोते यांची नेमणूक केली व रा. रा. दाभोळकरांनी दुय्यत खजिनदाराचे जागेवर रा. रा, रघुवीर भास्कर पुरंदरे याची नेमणूक केली. या सर्व नेमणूका शके १८४७ पासून तीन वर्षांपुरत्या आहेत.

कळविण्यास वाईट वाटते कीं शिर्डी संस्थानच्या भक्तमंडळापैकीं राव बहादूर दामोदर विनायक कीर्तने (चीफ जस्टीस आणि लॉ मेंबर इंदोर) व रा, रा. रामकृष्ण गणेश ताम्हने (व्हॅक्सिनेटर एरंडोल) व त्यांचे वडील रा. रा. गणेश व्यंकाजी ताम्हने यांनां देवाज्ञा झाली. इश्वर त्यांनां सद्गती देवो.

अभिप्राय—

मंदार-पुष्प-माला पुष्प पहिले, संपादक श्रीयुत श्री. के. गोडेगावकर, प्रकाशक श्रीयुत दिगंबर गणेश उदगीरकर, नांदेड. एके काळी नावाजलेल्या परंतु हल्ली काहीं अंशी खालावलेल्या निजाम शाहींतील महाराष्ट्रीय समाजामध्ये आपल्या वाङमयासंबंधीं अलीकडे बरीच जागृती झालेली दिसत आहे. आपले ललितवाङमय सुधारावे, जनतेला वाचनाची अभिरुचि उत्पन्न व्हावी अशा उच्च हेतूनें प्रेरित होऊन निरनिराळ्या दिशेनें प्रयत्न चालू आहेत. एक वर्षापूर्वी श्रीयुत गणेश अनंत सराफ यांनीं आख्यान-रत्न-माला सुरू करून त्या तऱ्हेच्या वाङमयाची सेवा व जोपासना चालविली आहे. श्रीयुत देवीदास लक्ष्मण महाजन या सारखे प्रतिभा संपन्न कवी सुरस काव्यामध्यें भर टाकीत आहेत. औरंगाबादच्या शिक्षण प्रसारक मंडळानें अरुणोदयमाला सूरू करून महाराष्ट्र वाङमयाची सेवा चालविली आहे. हैदराबादच्या मराठी साप्ताहिक निजाम विजयानं मोडी लिपीचें पुनरुज्जीवन करण्याचा उपक्रम केला आहे. अशा तऱ्हेचे निरनिराळ्या दिशेनें प्रयत्न सुरू आहेत. मंदार-पुष्प-माला याच सद्हेतूनें प्रेरित होऊन निघाली आहे. या मालेची वर्षांतून चार पुष्पें बाहेर पडणार आहेत. प्रयत्न स्तुत्य आहे. मोलही फार नाहीं. अवघा १॥ रु.

या पहिल्या पुष्पात कै. विष्णु शास्त्री चिपळूणकर यांचें छायाचित्र दिलें आहे. व हें पुष्प त्यांच्येच चरणी अर्पण केले आहे.

या पुष्पांतील सर्व लेख व कविता चांगल्या आहेत. फिरस्त्यांचा "दुर्गुणांचा चरितार्थ" हा विनोदी लेख, कित्येक नियतकल्किांत अलीकडे बोकाळलेल्या पाणचट विनोदी लेखाप्रमाणें नसून खरा विनोदी मार्मिक लेख आहे. ही माला चिरायु होवो व अशाच तऱ्हेचे आणखीं पुष्कळ प्रयत्न निजामशाहींत होऊन महाराष्ट्र वाङ्मयाचा तिकडे जास्त प्रसार होवो असें आम्ही इच्छितों.

अध्याय ३१ वा.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।
श्रीकुलदेवतायै नमः । श्रीसीतारामचंद्राभ्यां नमः ।
॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथाय नमः ॥

गताध्यायीं जाहलें कथन । सप्तशृंगीच्या भक्ताचें आख्यान ॥
माधवरावांचा नवस ही पूर्ण । साई फेडून घेववित ॥ १ ॥
कैसें दिधलें स्वप्नीं दर्शन । खुशालचंद रामलाला लागून ॥
कैसियापरी घेतलें ठेवून । आनिर्वाण रामलालाला ॥ २ ॥
त्याहून अपूर्व ही प्रकृत कथा । श्रोतां परिसिजे अति सादरता ॥
संन्यासी एक मानसा[1] जातां । कैसा निज मुक्तता लाधला ॥ ३ ॥
कैसा मानकर[2] नूलकर[3] मेधा । यांचा ही हेतु पुरविला अवघा ॥
हे तर नर परि एका क्रूर वाघा । निजपदीं जागा दीधली ॥ ४ ॥
कथा आहेत अति विस्तृत । ग्रंथ विस्तार होईल बहुत ॥
कथीन संक्षिप्त सारभूत । होईल निजहित साधक ॥ ५ ॥
अंतःकालीं जैसी मती । तैसी प्राण्यांस लाभे गती ॥
किडे भीतीनें भ्रमर होती । हरिणप्रीतीं[4] जडभरत ॥ ६ ॥

---

१ मानससरोवरास. २ बाळकराम मानकर. ३ तात्यासाहेब नूलकर
४ हरिणीवर जडलेल्या प्रीतीनें.

अंतःकाळीं जें जें ध्यान । तें तेंच रूपें पुनर्जनन ॥
भगवत्पदीं झालिया लीन । जन्म विहीन होई तो ॥ ७ ॥

याच करितां नामस्मरण । लाविला अभ्यास हेंच कारण ॥
प्रसंगीं जावें न गांगरून । अंतीं आठवण रहावी ॥ ८ ॥

आयुष्यभर जागृत राहिला । अंतःकाळीं जरी का निदेला ॥
तरी तो शेवटीं फुकट गेला । यदर्थ केला सत्संग ॥ ९ ॥

म्हणूनि जे भक्त भावार्थी । ते जीव निरविती संता हातीं ॥
कीं ते जाणती गती निर्गती । अंतींचें सांगाती ते एक ॥ १० ॥

ये अर्थाची गोड कथा । साई समोर घडलेली वार्ता ॥
ऐकतां दिसेल श्रोतयां चित्तां । भक्तवत्सलता साईची ॥ ११ ॥

कोठें मद्रास कोठें शिरडी । कोठें मानस सरोवरदरडी ॥
कैसी भक्तांची भरतां घडी । आणित ओढीत पायांपाशीं ॥ १२ ॥

एकदां एक मद्रासी संन्यासी । विजयानंद नाम जयासीं ॥
मद्रासेहून मानस सरोवराशीं । महदुल्हासीं निघाला ॥ १३ ॥

एका जपानी प्रवाशाचा । नकाशा मानससरोवराचा ॥
पाहून निश्चय झाला मनाचा । दर्शनाचा उत्कट ॥ १४ ॥

वाटेंत लागला शिरडी गांव । कर्णीं पडला नामाचा प्रभाव ॥
दर्शनाची धरूनि हांव । आले ठाव शोधित ॥ १५ ॥

साई महाराज मोठे संत । कीर्तिमंत जगविख्यात ॥
ऐकूनी धरिला दर्शनीं हेत ॥ थांबलें मार्गांत जाताना ॥ १६ ॥

होते तेव्हां शिरडीमाजी । हरिद्वारचे स्वामी सोमदेवजी ॥
उभयतांची भेट सहजी । भक्त समाजीं जाहली ॥ १७ ॥

तयांस मग संन्यासी पुसती । मानस सरोवर तें दूर किती ॥
पांचशें मैल स्वामी म्हणती । गंगोत्रीवरती आहे तें ॥ १८ ॥

तेथें वर्क फारचि पडतें । पन्नास कोसांत भाषा बदलते ॥
भूतानवासीयां शंका येते । परस्थांतें बहु पीडा ॥ १९ ॥
स्वामीमुखींचें वर्तमान । परिसोन संन्यासी खिन्न वदन ॥
जाहलें तयाचें दुश्चित मन । चिंतानिमग्न झाला तो ॥ २० ॥
घेतलें साईबाबांचें दर्शन । घातलें पायीं लोटांगण ॥
चित्त झालें सुप्रसन्न । बसले आसन घालुनी ॥ २१ ॥
तों बाबांची खवळली वृत्ति । मग ते तेथींच मंडळीस म्हणती ॥
द्या हाकलून या संन्याशाप्रती । नाहीं संगती कामाची ॥ २२ ॥
आधीं संन्यासी तो नवा । स्वभाव बाबांचा नाहीं ठावा ॥
जरी खजील झाला जीवा । पहात सेवा बैसला ॥ २३ ॥
प्रातःकाळींचा दरबार । मशीदींत मंडळी चिकार ॥
भक्तोपचार पूजा समार । पाहून तो गार जाहला ॥ २४ ॥
कोणी बाबांचे पाय धूती । पळींत अंगुष्ठतीर्थ घेती ॥
शुद्ध सद्भावें सेवन करिती । नेत्र स्पर्शिती तें कोणी ॥ २५ ॥
कोणी लाविती तयांस गंध । कोणी फांसिती अत्तर सुगंध ॥
ब्राह्मण शूद्रादि जाति निर्बंध । गेले संबंध विसरूनी ॥ २६ ॥
बाबा जरी भरले रागें । संन्यासी उचंबळले अनुरागें ॥
तयाचें पाऊल न निघे मागें । बैसल्या जागें उठेना ॥ २७ ॥
राहिला शिरडींत दोन दिवस । इतुक्यांत पत्र आलें तयास ॥
अत्यावस्थ माता गावांस । तेणें उदास तो झाला ॥ २८ ॥
आईस भेटावें आलें मनीं । परत जावें स्वदेशालागुनी ॥
परी न बाबांचे आज्ञेवांचुनी । पाऊल तेथुनि काढवे ॥ २९ ॥
मग तें पत्र घेऊनि हातीं । संन्यासी गेला मशिदीप्रती ॥
बाबांस करूं लागला विनंती ॥ मातेची स्थिती निवेदुनी । ३० ॥

महाराज साई समर्था । मनीं मातेच्या भेटीची आस्था ॥
आज्ञा दीजे प्रसन्न चित्ता । मज मार्गस्था कृपा करी ॥ ३१ ॥
धांवोनी लागला बाबांचे चरणीं । होईल कीं आज्ञा कृपा करूनी ॥
माता प्राण कंठीं धरुनी । असेल धरणीं खिळिलेली ॥ ३२ ॥
असेल पाहत माझी वाट । घेऊं द्या मज दृष्टि भेट ॥
होतील तिचे सह्य कष्ट । सुखें शेवट होईल ॥ ३३ ॥
साई समर्थ अंतर्ज्ञानी । त्याचेंच आयुष्य सरलें जाणुनी ॥
वदती काय तया लागुनी । चित्त देऊनी तें परिसा ॥ ३४ ॥
होता इतुका मातेचा लळा । तरी कां हा वेष स्वीकारिला ॥
साजेना ममत्व या वेषाला । कलंक भगव्याला लाविला ॥ ३५ ॥
जा बैस त्वां व्हावें न उदास । जाऊं दे कीं थोडे दिवस ॥
करूं मग पुढील विचारास । धीर त्वां चित्तास धरावा ॥ ३६ ॥
वाड्यांत असती बहुत चोर । कवाडें लावोनि रहावें हुशार ॥
सर्वस्वाचा करितील अपहार । घाला अनिवार घालितील ॥ ३७ ॥
वैभव कधींही नव्हें शाश्वत । शरीर हें तो सर्वदा अनित्य ॥
जाणूनि मृत्यु नित्य सन्निहित । धर्म जागृत ठेवावा ॥ ३८ ॥
देह स्त्री पुत्रादिकीं ॥ अहंममाभिमान जो लोकीं ॥
तत्प्रयुक्त ताप[१] त्रिकीं । अनर्थ ऐहिकी या नांव ॥ ३९ ॥
दुजा अनर्थ आमुष्मिक[२] । जन जे जे परलोककामुक ॥
परलोक ही मोक्ष प्रबंधक । अधोमुख[३] सर्वदा ॥ ४० ॥
तेथें नाहीं पुण्योपचय । तेथील प्राप्ती नाहीं निर्भय ॥
क्षीण पुण्यें पतनभय । आहे निःसंशय तेथेंही ॥ ४१ ॥

---

१ अधिदैविक अधिभौतिक आणि अध्यात्मिक २ पारलौकिक
३ पतनोन्मुख

तरी हे ऐहिक आमुष्मिक। उभय हा भोग अनर्थावहक ॥
तयांचा त्याग निःशेख। आद्योत्पादक आनंदा ॥ ४२ ॥

संसारास जे जे विटले। अढळ हरि पदीं जे जे विनटले ॥
तयांच्या बंधाचें विरडेच फिटलें। धरणे उठलें अविद्येचें ॥ ४३ ॥

हरि भजन स्मरणाची घडी। पाप ताप दैन्य दवडी ॥
ध्यानासि आणितां बहु आवडी। संकटीं उडी घाली तो ॥ ४४ ॥

तुझी पूर्व पुण्याई गहन। तेणेंच आलासि हा ठाव ठाकून ॥
आतां मद्वचनीं द्यावें अवधान। करूनि घे साधन जीवाचें ॥ ४५ ॥

उद्यांपासून भागवताचें। परिशीलन करावें साचे ॥
तीन सप्ताह त्या ग्रंथाचें। काया वाचे मनें करी ॥ ४६ ॥

होऊनियां निर्वासन। करी त्या ग्रंथाचें श्रवण ॥
अथवा मनोभावें वाचन। निदिध्यासन तत्पर ॥ ४७ ॥

प्रसन्न होईल भगवंत। सर्व दुःखांचा करील अंत ॥
होईल माया मोह शांत। सौख्य अत्यंत लाभेल ॥ ४८ ॥

होऊनिया शुचिर्भूत। ठेवूनी हरिचरणीं चित्त ॥
संपादी हें सांग व्रत। मोहनिर्मुक्त होशील ॥ ४९ ॥

आला निकट स्वदेहा अपाय। पाहूनि बाबांनीं हाच उपाय ॥
योजिला वाचविला रामविजय। जेणें मृत्युंजय संतुष्टे ॥ ५० ॥

दुसरे दिवशीं प्रातःकाळीं। सारोनि मुखमार्जन अंघोळी ॥
वाहूनि बाबांस पुष्पांजुळी। चरणधुळी वंदिली ॥ ५१ ॥

बगलेस मारिलें भागवत। पाहिजे वाचावयास एकांत ॥
लेंडीस्थान मौजेचें शांत। पडलें पसंत तयांसी ॥ ५२ ॥

१ स्वतः साईबाबांनी आपलें देहस

गेले बैसले घालूनि आसन । सुरू केले पारायण ॥
संन्यासीच ते भगवत्परायण । केलें संपूर्ण दोन सप्ते ॥ ५३ ॥

करूं घेतां तिसरा सप्ता । वाटली एकाएकीं अस्वस्थता ॥
वाढूं लागली अशक्तता । टाकिला अपुरता तैसाच ॥ ५४ ॥

आला वाडियांत परतोन । काढिले कष्टें दिवस दोन ॥
उजाडतां तिसरा दिन । बुवांनीं नयन झांकिले ॥ ५५ ॥

ठेवूनिया निजशिर । फकीर बाबांचे मांडीवर ॥
संन्यासी झाला तेथें स्थिर । मुक्तशरीर विदेही ॥ ५६ ॥

संन्याशाचें देहावसान । होतां बाबांस निवेदन ॥
जाहलें तयांचें आज्ञापन । देह दिनभर ठेवावा ॥ ५७ ॥

इतक्यांत टाकूं नका पुरून । होईल त्याचें पुनर्जीवन ॥
लोकांनीं बहु आशा धरून । केलें रक्षण देहाचें ॥ ५८ ॥

गेला एकदां प्राण निघून । तो काय ये मागे परतोन ॥
परी बाबांचा शब्द प्रमाण । देहाचें जतन तें केलें ॥ ५९ ॥

परिणामीं तें फळा आलें । निवारसी प्रेत रक्षिलें गेलें ॥
पोलिसांचे संशय फिटले । जीवन कसलें मेल्यांचें ॥ ६० ॥

हें काय बाबांस नव्हते ठावें । कीं मेलेलें कैसें उठावें ॥
हेतू न योग्य चौकशी अभावें । भुईंत दाटावें त्या प्रेता ॥ ६१ ॥

निवारसीचा राजा धणी । चौकशी करी आकस्मिक मरणीं ॥
व्हावी न आधींच प्रेताची दाटणी । म्हणोन बतावणी बाबांची ॥ ६२ ॥

असो पुढें हें सर्व झालें । यथाविधी प्रेत तें संस्कारिलें ॥
योग्य स्थळीं मग तें पुरलें । कार्य उरकलें संताचें ॥ ६३ ॥

ऐसीच आणीक एक वार्ता । श्रोतयां लागीं कथितों आतां ॥
परिसा क्षणभर सादर चित्ता । दिसेल व्यापकता साईची ॥ ६४ ॥

भक्त एक बाळाराम । मानकर जयाचें उपनाम ॥
होते बाबांचे भक्त परम । गृहस्थाश्रम करून ॥ ६५ ॥

परी पुढें तयांची भार्या । पंचत्व पावूनि आश्रमकार्या ॥
व्यत्यय आला अंतरले स्थैर्या । परमैश्वर्या ते चढले ॥ ६६ ॥

पूर्वार्जित फलप्राप्ति । लाधली साई चरण संगती ॥
जडली तेथें निश्चल भक्ति । पूर्ण विरक्ति संसारीं ॥ ६७ ॥

आशापाश मुलें बाळें । तोडूनिया हे बंध सगळे ॥
पहा मानकर दैवा आगळे । संसारा वेगळे जाहले ॥ ६८ ॥

परमार्थ द्वाराची अर्गळा । परसेवेची मोहनमाळा ॥
घालूनिया निजपुत्रांचे गळां । ऐहिका टाळा दीधला ॥ ६९ ॥

हाही एक जातीचा संन्यास । संन्यासाच्या परी बहुवस ॥
परी जो नव्हे ज्ञानगर्भन्यास । उपजवी त्रास पदोपदीं ॥ ७० ॥

म्हणून हा साई उदारमूर्ति । मानकराची अनन्य भक्ति ॥
कृपा करावी आलें चित्तीं । केली विरक्ती दृढ त्याची ॥ ७१ ॥

अनंत जन्मीचे संस्कार पटल । चंचल मन राहीना अचल ॥
मनोराज्याचे तरंग प्रबळ । वैराग्य अढळ ठरेना ॥ ७२ ॥

शिरडीच नव्हें माझें स्थान । मी तो देश काळानवच्छिन्न ॥
दावावया हें सप्रमाण । करीत आज्ञापन मानकरां ॥ ७३ ॥

पुरे झाली आतां शिरडी । ही घे खर्ची बारारोकडी ॥
तपार्थ जाई मछिंद्रगडीं । सुख निर्वडीं वस तेथें ॥ ७४ ॥

---

१ बारा रुपये

परिसूनि ऐसें साईवचन । आज्ञा करूनि शिरसा वंदन ॥
घालूनि साष्टांग लोटांगण । केलें अभिवदन पायांचें ॥ ७५ ॥

होऊनिया अति विनीत । वदे बाळाराम साईप्रत ॥
नाहीं आपुलें दर्शन जेथ । काय म्यां तेथ करावें ॥ ७६ ॥

येथें नित्य पायांचें दर्शन । घडे चरणतीर्थ सेवन ॥
होई अहर्निश सहजीं चिंतन । तेथें मी अकिंचन एकला ॥ ७७ ॥

तरी बाबा आपणा विरहित । काय तेथें माझें स्वहित ॥
हें आकळाया नाहीं मी समर्थ । धाडितां मज किमर्थ ते स्थानीं ॥७८॥

परी न भक्तें धरावा अल्प । निज गुरु वचनीं ऐसा विकल्प ॥
तात्काळ मनांत उठला संकल्प । निर्विकल्प मानकर ॥ ७९ ॥

म्हणे बाबा क्षमा कीजे । क्षुद्र बुद्धीचे विचार माझे ॥
झालों शंकित तेणें मी लाजें । शंका न साजे ही मज ॥८० ॥

मी तो अपुला आज्ञाधर । राहून नामस्मरण तत्पर ॥
केवळ अपुल्या सामार्थ्यावर । गडावरही राहीन ॥ ८१ ॥

तेथें ही करीन आपुलें ध्यान । अपुल्या कृपामूर्तीची आठवण ॥
अपुल्याच पायांचें चिंतन । हेंचि चिरंतन तप माझें ॥ ८२ ॥

अनन्य शरण मी तुम्हाप्रती । माझी गमनागमन स्थिती ॥
दिधली असतां तुम्हा हातीं । हा कां चित्तीं विचार ॥ ८३ ॥

तवाज्ञेची निज सत्ता । तेथेंही मनास देईल शांतता ॥
ऐसी तुमची असतां समर्थता । व्यर्थ कां चिंता वाहूं मी ॥ ८४ ॥

साई समर्थ ब्रह्म सनातन । ब्रह्मालाखत तयाचें वचन ॥
पाहील जो विश्वास ठेवून । घेईल पूर्ण अनुभव तो ॥ ८५ ॥

मग बाबा वदती तयासी । सावधान होऊनि मनासीं ॥
परिस गा तूं मद्वचनासीं विकल्प सायासीं पडूं नको ॥ ८६ ॥

जाई मछिंद्रगडीं सत्वर । करी प्रत्यहीं तप त्रिवार ॥
कांहीं काळ क्रमिल्यावर । स्वानंद निर्भर होसील ॥ ८७ ॥

ऐकतां ऐसें आश्वासन । मानकरासीं पडलें मौन ॥
पुढें मी काय बोलूं दीन । गडाभिगमन आरंभीं ॥ ८८ ॥

पुनश्च लागोनि साई चरणा । पावोनि उदी प्रसादाशिर्वचना ॥
मग मानकर स्वस्थ मना । मछिंद्र भुवना निघाले ॥ ८९ ॥

ठाकोनिया तें रम्य स्थान । जेथें शुद्ध निर्मळ जीवन ॥
मंद मंद वाहे पवन । समाधान पावले ॥ ९० ॥

ऐसे मानकर साई प्रयुक्त । असतां गडावर साई वियुक्त ॥
आचारिते झाले तप यथोक्त । यथानियुक्त राहूनि तें ॥ ९१ ॥

पहा बाबांचा चमत्कार । तपनिमग्न असतां मानकर ॥
प्रत्यक्ष दिधलें दर्शन गडावर । झाला साक्षात्कार तयांस ॥ ९२ ॥

होईल दर्शन समाधिस्था । यदर्थीं कांहीं नाहीं आश्चर्यता ॥
परी आसनस्थित उत्थानावस्था । असतां श्री समर्था देखिलें ॥ ९३ ॥

नाहीं केवळ दृष्टी देखिलें । बाळकरामें समक्ष पुसिलें ॥
कां मज बाबा येथें धाडिलें । काय दिधलें प्रत्युत्तर ॥ ९४ ॥

शिरडीत असतां अनेक कल्पना । उठूं लागले तरंग नाना ॥
म्हणोनि तुझिया चंचल मना । गडप्रयाणा नेमियलें ॥ ९५ ॥

पृथ्वी आपादिकांचा गारा । रचोनि रचियेल्या या अगारा ॥
साडे तीन हाताचिया घरा[1] । शिरडी बाहेरा नव्हतों तुज ॥ ९६ ॥

---

१ घरा.

आतां जो येथें तोच की तेथे । पाहूनि घेई स्वस्थ चित्तें ॥
तेथूनि जें म्यां पाठविलें तूतें । तेंयेच निमित्तें तूं जाण ॥ ९७ ॥

असो पुढें हे मानकर । उद्दिष्ट काळ क्रमिल्यावर ॥
यावया अपुल्या मुक्कामावर । सोडिला मछिंद्रगड त्यांनीं ॥ ९८ ॥

वांद्रे ग्राम वसतिस्थान । यावें तेथें जाहलें मन ॥
दादरपर्यंत पुण्याहून । योजिलें प्रयाग अग्निरथें ॥ ९९ ॥

गेले पुण्याचे स्टेशनावर । येतां तिकीट घेण्याचा अवसर ॥
होतां खिडकीपाशीं सादर । वर्तला चमत्कार तंव एक ॥ १०० ॥

लंगोटी एक कटिप्रदेशीं । खांदा कांवळी कुणबी वेषी ॥
ऐसा एक अनोळखी प्रवासी । खिडकीपाशीं देखिला ॥ १०१ ॥

घेऊनि दादरचे तिकीट । कुणबी मागें फिरे जो नीट ॥
बालकरामाची दृष्टादृष्ट । होतांचि निकट पातला ॥ १०२ ॥

म्हणे तुम्ही कोठें जाता । 'दादरास' बाळकराम वदतां ॥
तिकीट देऊनि टाकिलें तत्वतां । म्हणे हे आतां तुम्ही घ्या ॥१०३॥

मीही जाणार होतों तेथें । परी महत्कार्यांतर येथें ॥
कर्तव्य आहे आठवलें मातें । म्हणून जाणें तें राहिलें ॥ १०४ ॥

वेंचितांही गांठीचे दाम । तिकीट मिळविणें कठीण काम ॥
तें जैं लाधे अविश्रम । संतोष परम मानकरां ॥ १०५ ॥

पुढें तें मोल चुकवावयाला । खिशांतून जों पैका काढिला ॥
तोंच तो कुणबी दाटींत घुसला । कोठें निसटला कळेना ॥ १०६ ॥

तेव्हां तो कुणबी शोधावयाला । बाळकरामें प्रयत्न वेंचिला ॥
परी तो सर्व निर्फळ गेला । येऊनि ठेला अग्निरथ ॥ १०७ ॥

नाहीं जोडा वहाण पायीं । फटकूर एक वेष्टिलें डोई ॥
खांदीं कांवळ लंगोटी लावी । कुणबी भाई हा कोण ॥ १०८ ॥

भाडें नाहीं थोडें थोकडें । तेही देऊनि पल्लवचे रोकडें ॥
कां मज आभाराचें सांकडें । घातलें हें कोडें नुलगडे ॥ १०९ ॥

उदार आणि निरपेक्ष स्वांतीं । ऐसा हा कोण कुणबी वरकांतीं ॥
राहून गेलें अनिश्चित अंतीं । लागली खंती मानकरा ॥ ११० ॥

तैसेच मग ते आश्चर्यचकित । धरोनि भेटीचा पोटीं हेत ॥
अग्निरथ जागेचा हालेपर्यंत । ठेले तटस्थ द्वारांत ॥ १११ ॥

पुढें जेव्हां गाडी सुटली । समूळ भेटीची आशा खुंटली ॥
जाणून गाडीची खीळ पकडिली । उडी मारिली गाडींत ॥ ११२ ॥

गडावरील प्रत्यक्ष गांठ । तैसाच इकडे हा निराळा घाट ॥
पाहून कुणब्याचा विचित्र थाट । लागली चुटपुट मानकरा ॥ ११३ ॥

असो पुढें हे सद्भक्त । साईपदीं पूर्णानुरक्त ॥
दृढ श्रद्धा भक्ति संयुत । जाहले कृतार्थ शिरडींत ॥ ११४ ॥

साई संलग्न पदाब्जरजीं । साईनामाची घालीत रुंजी ॥
भक्त भ्रमर बालकरामजी । शिरडीमाजींच राहिले ॥ ११५ ॥

घेऊनि बाबांचें अनुज्ञापन । मुक्तारामजी सवें घेऊन ॥
कधीं कधीं हे शिरडी सोडून । करीत भ्रमण बाहेर ॥ ११६ ॥

परी शिरडी केंद्रस्थान । वेळो वेळीं येत परतोन ॥
अखेर जाहलें देह विसर्जन । परम पावन शिरडींत ॥ ११७ ॥

धन्य पूर्वकृत भागधेय । होऊनि साईचा दृष्टि विषय ॥
लागून तयां पायीं लय । मरण निर्भय पावे जो ॥ ११८ ॥

धन्य तात्या साहेब नूलकर । धन्य मेघा भक्तप्रवर ॥
अंतीं शिरडींत भजनतत्पर । जिहीं कलेवर[1] विसर्जिलें[2] ॥ ११९ ॥

---

१ शरीर २ मरण.

मेघा जेव्हां पावला पंचत्व । पहा तें उत्तरविधान महत्व ॥
आणीक बाबांचे भक्त सख्यत्व । मेघा तो कृतकृत्य आधींच ॥ १२० ॥

सर्वे घेऊन भक्त समस्त । स्मशान यात्रेस गेले ग्रामस्थ ॥
बाबाही गेले स्मशानाप्रत । पुष्पे वर्षत मेघावर ॥ १२१ ॥

होतां मेघाचें उत्तर विधान । बाबाही झाले साश्रुलोचन ॥
मायानुवर्ती मानवा समान । शोकनिर्विण्ण मानस ॥ १२२ ॥

प्रेमें बाबांनीं निज करें । प्रेत आच्छादिलें सुमन निकरें ॥
शोकही करूनि करुण स्वरें । मग ते माघारे परतले ॥ १२३ ॥

मानवांचा उद्धार करिती । ऐसे संत देखिले बहुतीं ॥
परी साईबाबांची ती महती । वर्णन किती करावी ॥ १२४ ॥

व्याघ्रासारिखा क्रूर प्राणी । तो काय मनुष्यापरी ज्ञानी ॥
परी तोही लागे तयांचे चरणीं । अघटीत करणी बाबांची ॥ १२५ ॥

ये अर्थीची रम्य कथा । परिसा नीट देऊनि चित्ता ॥
मग कळेल बाबांची व्यापकता । समचित्तता सकळिकीं ॥ १२६ ॥

शिरडीस एकदां चत्मकार झाला । असतां सप्त दिन निर्याणाला ॥
गाडा एक बैलांचा आला । राहिला उभा द्वारांत ॥ १२७ ॥

वरी एक व्याघ्र प्रचड । गळां जयाचे साखळदंड ॥
जखडून टाकिला उद्दंड । भ्यासूर तोंड मागिलीकडे ॥ १२८ ॥

त्याला कांहीं होती व्यथा । दरवेशी थकले उपाय करितां ॥
संत दर्शनोपाय सरेतां । मानला चित्ता तयांचे ॥ १२९ ॥

होते ते दरवेशी तीन । तो व्याघ्र त्यांच्या जीविकेचें साधन ॥
गांवोगांवीं खेळ करून । करिती गुजरण आपुली ॥ १३० ॥

---

१ स्वतः साईबाबांचे देहावसानाला २ उत्तम

फिरतां फिरतां त्या बाजूला । कर्णीं आली बाबांची लीला ॥
म्हणती दर्शन घेऊं चला । वाघही नेऊं तें ठायीं ॥ १३१ ॥

चरण तयाचे चिंतामणी । अष्टसिद्धी लोटांगणी ॥
नवनिधी येती लोळणी । घेती पायवणी तयाचें ॥ १३२ ॥

माथां ठेऊं तया चरणीं । दुवा मागूं व्याघ्रालागुनी ॥
संतांच्या आशिर्वाद वचनीं । कल्याण होईल सर्वांचें ॥ १३३ ॥

एतदर्थ ते दरवेशी । व्याघ्रास उतरविती द्वारापाशीं ॥
घट्ट धरूनि साखळीदंडासी । तिष्ठत द्वारासीं राहिले ॥ १३४ ॥

आधींच हिंस्त्र भयानक मस्त । वरी होता तो रोगग्रस्त ॥
तेणें तो अत्यंत अस्वस्थ । कौतूक समस्त पाहती ॥ १३५ ॥

व्याघ्राची स्थिती बाबांचे कानीं । घातली समग्र दरवेश्यांनीं ॥
बाबांची आधीं संमती मिळवुनी । आले परतोनी दारासीं ॥१३६॥

साखळदंड दृढ कसिती । तोडून न पळे ऐसें करिती ॥
मग त्यास सांभाळूनि आणिती । साईप्रति समोर ॥ १३७ ॥

पाहोनि साई तेजोराशी । व्याघ्र येतांच पायरी पासीं ॥
नकळे काय दचकला मानसीं । अत्यादरेंसीं अधोमुख ॥ १३८ ॥

काय पहा चमत्कार । होतां परस्पर नजरानजर ॥
व्याघ्र चढतांच पायरीवर । प्रेमपुरःसर निरीक्षी ॥ १३९ ॥

लगेच पुच्छाचा गोंडा फुलविला । त्रिवार धरित्रीं प्रहार केला ॥
साईचरणीं देह ठेविला । विकळ पडला निश्चेष्ट ॥ १४० ॥

एकदांच भयंकर डरकला । तत्काळ ठायींच पंचत्व पावला ॥
जन सकळ विस्मयापन्न झाला । व्याघ्र निमाला पाहूनि ॥ १४१ ॥

---

१ तीर्थ

एके परी दरवेशी खिन्न । पुनश्च तेच दिसले प्रसन्न ॥
कीं, रोगग्रस्त आसन्नमरण । प्राणी निर्वाण पावला ॥ १४२ ॥

साधुसंतांचे दृष्टीसमोर । प्राणोत्क्रमणीं पुण्य थोर ॥
कृमी कीटक वा व्याघ्र । पाप समग्र तो तरला ॥ १४३ ॥

कांहीं मागील जन्माचा ऋणी । फेडिले ऋण झाला अनृणी ॥
देह ठेविला साईचरणीं । अघटित करणी विधीची ॥ १४४ ॥

ठेवितां संत पदीं डोई । जया प्राणिया मरण येई ॥
सर्वेच तो उद्धरोनि जाई । हीच कमाई जन्माची ॥ १४५ ॥

असल्यावीण भाग्याचा थोर । संताचिया दृष्टी समोर ॥
पडेल काय उगाच शरीर । होईल उद्धार तयाचा ॥ १४६ ॥

साधूंचिया दृष्टी सन्मुख । देह ठेवितां परमसुख ॥
पीतां विख होय पीयूख । मरणाचा हरिख ना दुःख ॥ १४७ ॥

दृष्टी पुढें संतचरण । असतां जया प्राणिया मरण ॥
धन्य देह तो कृष्णार्पण । पुनर्जनन नाहीं त्या ॥ १४८ ॥

संताचिया दृष्टी सन्मुख । मरण नव्हे तें वैकुंठसुख ॥
जिंकिला तेणें मृत्यु लोक । न पुनर्भव शोक तया ॥ १४९ ॥

संतां देखता देह त्यागिती । तया नाहीं पुनरावृत्ति ॥
तीच सर्व पापांची निष्कृती । उद्धारगती पावला ॥ १५० ॥

आनखाग्र संतावलोकन । करितां करितां जें देहपतन ॥
तया काय म्हणावें मरण । निजोद्धरण तें साचें ॥ १५१ ॥

पाहूं जातां पूर्व विधान । कोणी तरी हा पुण्यवान ॥
मिरवूं जातां विद्याभिमान । पावला अवमान हरिभक्त ॥ १५२ ॥

तयाचिया शापापासूनी । पावला ही क्रूर योनी ॥
उःशाप योगें लागला चरणीं । अभिनव करणी भक्तांची ॥ १५३ ॥

वाटे जाहला त्या उःशाप । साई दर्शनें जळेल पाप ॥
तुटले बंध सरले ताप । झाला आपापं उद्धार ॥ १५४ ॥
पूर्ण सभाग्य असल्यावीण । कैचें संत दृष्टीपुढें मरण ॥
त्रिताप त्रिपुटी त्रिगुण मर्दन । होऊन निर्गुण ठाकला ॥ १५५ ॥
ऐसा पूर्व कर्मानुबंध । सुटला क्रूर देह संबंध ॥
तुटला लोह श्रृंखळाबंध । ईश्वरी निर्बंध हा एक ॥ १५६ ॥
साधूसंतांच्या चरणापरती । इतरत्र कोठें उद्धार गती ॥
ती लाधतां या व्याघ्राप्रती । प्रसन्न चित्ती दरवेशी ॥ १५७ ॥
व्याघ्र तयांचें चरितार्थ साधन । व्याघ्र तयांचे कुटुंब पोषण ॥
तया व्याघ्राला येतां मरण । खिन्न वदन दरवेशी ॥ १५८ ॥
दरवेशी महाराजांस पूसती । आतां पुढें कैसी गती ॥
कैसी द्यावी मूठमाती । लावा सद्गति निजहस्तें ॥ १५९ ॥
महाराज म्हणती न करा खंत । येथेंच होता तयाचा अंत ।
तोही मोठा पुण्यवंत । सौख्य अत्यंत पावला ॥ १६० ॥
त्या तक्क्याचे पलीकडे । शंकराचें देऊळ जिकडे ॥
नेऊन त्याला पुरा तिकडे । नंदी निकट द्या गती ॥ १६१ ॥
पुरलिया तेथें तयाप्रती । लाधेल तो ही सद्गती ॥
ऋण निर्मुक्ति बंधमुक्ति । तुमचिया हस्तीं पावेल ॥ १६२ ॥
गत जन्मीचा देणेदार । फेडावया ऋण हा अवतार ॥
तुमचिया बंधनीं साचार । तो आजवर राहिला ॥ १६३ ॥
दरवेशी मग उचलून तयासी । जाते जाहले देऊळा पाशीं ॥
नंदीचिया पश्चात्प्रदेशीं । तया खाचेशीं दाटिति ॥ १६४ ॥
काय तरी चमत्कार वहिला । व्याघ्र तात्काळ कैसा निमाला ॥
प्रकार इतुकाचि असता घडला । विसर पडला असतां कीं ॥ १६५ ॥

परी येथूनि सातवेच दिनीं । बाबांनीं देह ठेविला धरणीं ॥
तेणेंही आठवण वरचेवर मनीं । उचंबळोनि येतसे ॥ १६६ ॥

पुढील अध्याय याहून गोड । बाबाही वर्णिलें निजगुरूचें कोड ॥
पुरविली गोखलेबाईची होड । अनुग्रह जोड देउनी ॥ १६७ ॥

हेमाड साईनाथांसी शरण । गुरुहस्तें कूपीं उफराटें टांगवून ॥
कैसी बाबांनीं कृपा संपादन । केली तें श्रवण करावें ॥ १६८ ॥

इति श्री संतसज्जन प्रेरिते । भक्त हेमाडपंत विरचिते ॥
श्रीसाईसमर्थसच्चरिते । दर्शन महिमा नाम ॥ एक
त्रिंशत्तमोऽध्यायः संपूर्णः ॥

॥ श्री सद्गुरु साईनाथार्पणमस्तु । शुभं भवतु ॥

सालमजकुरीं गोकुळअष्टमी निमित्तें शिर्डी येथील कार्यक्रम खालीलप्रमाणें.

श्रावण व॥ १ बुधवार ता. ५ आगष्ट रोजीं नामसप्ताह सुरू होईल

श्रावण व॥ ९ व बुधवार सकाळीं नित्याप्रमाणे काकड आर्ती होऊन समाप्त होईल व कीर्तन ह. भ. प. मारुती बुवा यांचे होईल.

१ श्रावण व॥ ८ रोज मंगळवार मध्यरात्रीं श्रीकृष्ण जन्मोत्सव होईल.

२ श्रावण व॥ ९ बुधवार दिवसा भंडारा होऊन दिंड्या वगैरेंचा समारंभ रात्रौ होईल.

या उत्सवाप्रीत्यर्थ कोणाला कांहीं पाठविण्याचे असल्यास रा. रा. तात्या गणपत पाटील कोते रा. शिर्डी पो. राहाते जि० अहमदनगर या पत्त्यावर पाठविले जावें कळावें.

आख्यान-रत्न-माला, नांदेड.

या मालेत अर्वाचीन कवींनीं रचलेलीं कीर्तनोपयोगी आख्यानें दिलीं जातील. ह. भ. प. संतकवी **दासगणू** महाराजांचीही प्रेमळ व प्रासादिक आख्यानें येतील.

वर्षांतून सहा पुस्तकें निघतील. पुस्तकाचा आकार डेमी अष्टपत्री, पृष्ठ सं. ४८ प्र. पु. किं. ८ आणे.

एक रुपया प्रवेश फी भरणारास पाउणपट किंमतींत पुस्तक मिळेल. एकदम सहा पुस्तकांची किं. प्र. फीसह ३। रु.

ग. अ. सराफ, नांदेड.

श्री साईलीला

मासिक पत्रक

वर्ष ३ रें.] भाद्रपद शके १८४७ [अंक ६ वा.

नलिनीदलगत जलमतितरलम् । तद्वज्जीवितमतिशय चपलम्॥

क्षणमपि सज्जन संगतिरेका । भवति भवार्णव तरणे नौका ॥

श्री शंकराचार्य.

संपादकः—लक्ष्मण गणेश महाजनी.

प्रकाशकः—रामचंद्र आत्माराम तर्खड.

श्री साईलीला कचेरी ५ टर्नर रोड बांद्रे, बी. बी. रेल्वे.

अनुक्रमणिका.

महाराजांचे अनुभव ३७३-३८४

स्फुट विषय २५९-२६०

श्री साईसच्चरित ५३५-५५०

मासिकाच्या वर्गणीदारांस विनंति.

हे मासिक सुरू करण्यात याच्या चालकाचा हेतू याची छपाई व खर्चवेच भागून राहिलेले उत्पन्न श्रीसाईबाबाच्या एखादे फंडास जमा व्हावें असा असल्यामुळें, प्रत्येक वर्गणीदारानें मनांत आणल्यास आपापल्या स्नेह्यामधून निदान एकतरी वर्गणीदार मिळविण्याचे श्रेय घेतल्यास एकदरीनें कितीतरी मदत केल्यासारखे होणार आहे. शिवाय अशा रीतीनें मदत करणाऱ्यानें श्रीसाईसमर्थांची पर्यायानें सेवा केल्यासारखेंच होणार आहे.

यापुढें श्रीसाईलीलेचे अंक दर महिन्याचे पौर्णिमेपर्यंत पोष्टांत पडतील व ते ग्राहकास दर महिन्यास वद्य १० पर्यंत पोहोंचले जातील अशी तजवीज ठेविली आहे. पोष्टात क्वचित् अंक गहाळ होत असतील व यामुळे जर ग्राहकानीं अंक न मिळाल्याची तक्रार पुढील महिन्याचे अमावास्येपर्यंत आमचेकडे केलीं तरच त्यांना पुन्हा अंक पाठविण्यांत येईल.

या मासिकासंबंधानें पत्रव्यवहार करणें तो खालीं सही करणार यांचे नांवाने खालीं लिहिलेल्या पत्त्यावर करावा.

गोविंद रघनाथ दाभोळकर.

श्रीसाईलीला ऑफिस ५ सेंट मार्टिन्सरोड, वांद्रे बी बी. सी. आय. रेल्वे

वर्गणीचे दर

वार्षिक वर्गणी टपाल खर्चासह मनीआर्डरनें अगाऊ रु ३।=व्ही. पी. नें रु. ३॥ चालू अंक -।= मागील अंक शिल्लक असल्यास -॥

पूर्वीच्या अंकात व्ही. पी. ने रु. ३॥= चुकून छापलें गेले. असेंच यंदा ज्या कांहीं वर्गणीदाराकडे रु.३॥। ची व्ही.पी. चुकून गेली, त्यांचे -।- आमचेकडें जमा आहेत. अशा वर्गणीदारानीं -।- परत मागितल्यास पाठवून देऊं.

शके १८४७ वैशाख व ज्येष्ठाचा जोड अंक नं. २-३ आणि आषाढचा अं. ४ यांत श्रीसाईबाबांच्या छापलेल्या फोटोच्या कांहीं प्रतीसाठीं मागणी आल्यावरून त्या प्रत्येक फोटोच्या५०० प्रती छापवून तयार आहेत. ज्या कोणास त्या संग्रहीं ठेवण्याची इच्छा असेल त्यानें प्रत्येक प्रतीसाठीं ८२ चीं तिकीटें व आपला पत्ता पाठवावा म्हणजे हे फोटो त्यांजला बु.पो.नें पाठविण्यांत येतील.